NN 50/2020 (24.4.2020.), Pravilnik o riječnim informacijskim servisima u unutarnjoj plovidbi

MINISTARSTVO MORA, PROMETA I INFRASTRUKTURE

1026

Na temelju članka 174. stavka 2. Zakona o plovidbi i lukama unutarnjih voda (»Narodne novine« br. 109/07, 132/07, 51/13, 152/14 i 118/18), ministar mora, prometa i infrastrukture donosi

PRAVILNIK

O RIJEČNIM INFORMACIJSKIM SERVISIMA U UNUTARNJOJ PLOVIDBI

Članak 1.

(1) Ovim se Pravilnikom u hrvatsko zakonodavstvo preuzima Direktiva 2005/44/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 7. rujna 2005. o usklađenim riječnim informacijskim servisima (RIS) na unutarnjim vodnim putovima u Zajednici (SL L 255, 30. 9. 2005.), kako je posljednji put izmijenjena Uredbom (EU) br. 2019/1243 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. lipnja 2019. o prilagodbi člancima 290. i 291. Ugovora o funkcioniranju Europske unije niza pravnih akata kojima se predviđa primjena regulatornog postupka s kontrolom (SL L 198, 25. 7. 2019).

(2) Ovim se Pravilnikom osigurava provedba sljedećih akata Europske unije:

1. Uredba Komisije (EZ) br. 415/2007 od 13. ožujka 2007. o tehničkim specifikacijama za sustave za praćenje i određivanje položaja plovila iz članka 5. Direktive 2005/44/EZ Europskog parlamenta i Vijeća o usklađenim Riječnim informacijskim servisima (RIS) na unutarnjim vodnim putovima u Zajednici (SL L 105, 23. 4. 2007.), kako je posljednji put izmijenjena Provedbenom uredbom Komisije (EU) br. 689/2012 od 27. srpnja 2012. o izmjeni Uredbe (EZ) br. 415/2007 o tehničkim specifikacijama za sustave za praćenje i određivanje položaja plovila iz članka 5. Direktive 2005/44/EZ Europskog parlamenta i Vijeća o usklađenim Riječnim informacijskim servisima (RIS) na unutarnjim vodnim putovima u Zajednici (SL L 202, 28. 7. 2012.)

2. Uredba Komisije (EZ) br. 416/2007 od 22. ožujka 2007. u vezi s tehničkim specifikacijama za priopćenja za brodarce, kako je navedeno u članku 5. Direktive 2005/44/EZ Europskog parlamenta i Vijeća o usklađenim Riječnim informacijskim servisima (RIS) na unutarnjim vodnim putovima u Zajednici (SL L 105, 23. 4. 2007.), kako je posljednji put izmijenjena Provedbenom uredbom Komisije (EU) 2018/2032 od 20. studenoga 2018. o izmjeni Uredbe (EZ) br. 416/2007 u vezi s tehničkim specifikacijama za priopćenja za brodarce (SL L 332, 28. 12. 2018.)

3. Provedbena uredba Komisije (EU) br. 909/2013 od 10. rujna 2013. o tehničkim specifikacijama za elektronički prikaz navigacijskih karata i informacijski sustav za unutarnju plovidbu (Inland ECDIS) iz Direktive 2005/44/EZ Europskog parlamenta i Vijeća (SL L 258, 28. 9. 2013.), kako je posljednji put izmijenjena Provedbenom uredbom Komisije (EU) 2018/1973 od 7. prosinca 2018. o izmjeni Provedbene uredbe Komisije (EU) br. 909/2013 o tehničkim specifikacijama za elektronički prikaz navigacijskih karata i informacijski sustav za unutarnju plovidbu (Inland ECDIS) iz Direktive 2005/44/EZ Europskog parlamenta i Vijeća (SL L 324, 19. 12. 2018.)

4. Provedbena uredba Komisije (EU) 2019/1744 od 17. rujna 2019. o tehničkim specifikacijama za elektroničko izvješćivanje s brodova u unutarnjoj plovidbi i stavljanju izvan snage Uredbe (EU) br. 164/2010 (SL L 273, 25. 10. 2019.).

Članak 2.

(1) Ovim Pravilnikom propisuje se način organizacije RIS službe, tehničke specifikacije za opremu i usluge, način i nadležnost izdavanja tipskog odobrenja te sve ostalo u svezi upravljanja i administriranja Riječnim informacijskim servisima u unutarnjoj plovidbi, osposobljavanja RIS operatera, kao i obavljanja službenog postupka prijave dolaska i odlaska plovila u domaćem i međunarodnom prijevozu te izdavanja odobrenja za uplovljenje odnosno odobrenja za isplovljenje plovila.

(2) Odredbe ovog Pravilnika koje se odnose na plovilo dužni su primjenjivati brodar, kompanija, zapovjednik plovila odnosno brodarski agent plovila ukoliko odredbama ovog Pravilnika nije drugačije propisano.

(3) Odredbe ovog Pravilnika ne primjenjuju se na javna i vojna plovila, plovila u sastavima, osim plovila koja osiguravaju glavni pogon sastava, čamce, plovila bez vlastitog pogona te skele koje ne plove samostalno, ukoliko odredbama ovog Pravilnika nije drugačije propisano.

(4) Odredbe ovog Pravilnika koje se odnose na luke i pristaništa unutarnjih voda odgovarajuće se primjenjuju i na tovarišta unutarnjih voda, ako posebnim propisima nije drugačije određeno.

Članak 3.

U smislu ovog Pravilnika pojedini pojmovi imaju sljedeće značenje:

1. RIS *(River Information Services)* – Riječni informacijski servisi su usklađene informacijske usluge za potporu upravljanju prometom i prijevozom u unutarnjoj plovidbi, uključujući, ako je to tehnički izvedivo, vezu s drugim načinima prijevoza. RIS se ne odnosi na unutarnje trgovinske aktivnosti između jednog ili više uključenih trgovačkih društava, ali njegova otvorena struktura omogućuje povezivanje s tim aktivnostima. RIS obuhvaća usluge kao što su informacije o plovnim putovima i prometu, upravljanje prometom, potporu pružanju pomoći u slučaju katastrofa, informacije za upravljanje prometom, statističke informacije i carinske usluge te pristojbe za luke i vodne putove,

2. AIS *(Automatic Identification System)* – Automatski sustav identifikacije je međunarodni radiokomunikacijski sustav automatske identifikacije plovila u pomorskom i riječnom prometu,

3. ITU – *(Internatonal telecommunication union)* – Međunarodna telekomunikacijska unija

4. Inland ECDIS *(Electronic Chart Display and Information System)* je međunarodni sustav prikaza elektroničke navigacijske karte i pridruženih informacija za plovidbu unutarnjim vodama koje prikazuju izabrane informacije s elektroničke navigacijske karte i prema izboru informacije s drugih detektora na plovilu,

5. FI *(Fairway Information)* – Informacije o plovnom putu su geografske, hidrološke i administrativne informacije koje se odnose na plovne putove. Informacije o plovnim putovima jednosmjerne su informacije: obala – brod ili obala – ured,

6. TTI *(Tactical Traffic Information)* – Taktičke informacije o prometu su informacije koje neposredno utječu na navigacijske odluke u stvarnoj prometnoj situaciji i bližem geografskom okolišu,

7. STI *(Strategic Traffic Information)* – Strateške informacije o prometu su informacije koje imaju utjecaj na donošenje srednjoročnih i dugoročnih odluka od strane RIS korisnika,

8. RIS aplikacije znače pružanje riječnih informacijskih usluga putem namjenskih sustava,

9. RIS centar znači mjesto gdje RIS operateri upravljaju uslugama,

10. RIS korisnik znači sve različite skupine korisnika, uključujući zapovjednike plovila, RIS operatere, operatere prevodnica i/ili mostova, tijela nadležna za vodne putove, operatere terminala i luka, operatere u centrima za sprečavanje nesreća pri hitnim službama, upravitelje flota, utovarivače i posrednike za teret,

11. RIS operater je osoba u RIS centru koja upravlja prometom i uslugama,

12. ERI *(Electronic Reporting International)* – Elektroničko izvješćivanje s plovila je međunarodni sustav izvješćivanja s plovila na unutarnjim vodnim putovima putem ERI poruka,

13. ERI poruka je standardizirana elektronička poruka prema međunarodnom standardu za elektroničko izvješćivanje s plovila na unutarnjim vodnim putovima koja se razmjenjuje između korisnika u sklopu RIS-a,

14. interoperabilnost znači da su usluge, sadržaj podataka, oblici i učestalost razmjene podataka usklađeni tako da na europskoj razini korisnici RIS-a imaju pristup istim uslugama i istim informacijama,

15. ISUP je Informacijski sustav unutarnje plovidbe kojim se osigurava elektroničko poslovanje u dolasku i odlasku plovila između korisnika sustava u Republici Hrvatskoj,

16. brodske zalihe su roba namijenjena korištenju na plovilu, uključujući potrošnu robu, robu namijenjenu za prodaju putnicima i posadi, gorivo i maziva, isključujući opremu plovila i rezervne dijelove,

17. oprema plovila su proizvodi osim rezervnih dijelova plovila koji se nalaze na plovilu radi njihove uporabe na plovilu i koji mogu biti pomični, ali ne i potrošni, uključujući i dodatnu opremu kao što su čamci za spašavanje, sredstva za spašavanje, namještaj, ukrasni i slični predmeti,

18. rezervni dijelovi plovila su stvari namijenjene zamjeni, popravku ili ugradnji na plovilu na kojem se nalaze,

19. osobne stvari članova posade su odjeća, stvari za svakodnevnu uporabu i drugi predmeti uključujući novac koji članovi posade imaju na plovilu,

20. procijenjeno vrijeme dolaska plovila u luku (u daljnjem tekstu: ETA) je procijenjeno vrijeme dolaska plovila na vez ili sidrište,

21. stvarno vrijeme dolaska plovila u luku (u daljnjem tekstu: ATA) je vrijeme kada je plovilo na sidrištu oborilo sidro, isteglo sidreni lanac i istaklo sidrene oznake, te putem radio stanice potvrdilo vrijeme i poziciju sidrenja, odnosno vrijeme priveza na odobrenom vezu, ovisno što je ranije,

22. procijenjeno vrijeme odlaska plovila iz luke (u daljnjem tekstu: ETD) je procijenjeno vrijeme odlaska plovila s veza ili sidrišta,

23. stvarno vrijeme odlaska plovila iz luke (u daljnjem tekstu: ATD) je vrijeme kada je plovilo na sidrištu podignulo sidro, te putem radio stanice potvrdilo vrijeme odlaska, odnosno vrijeme odveza na odobrenom vezu, ovisno što je kasnije,

24. ovlašteni korisnik je osoba koja je ovlaštena ili dužna poduzimati sve ili neke radnje u postupcima koje provodi nacionalno ovlašteno tijelo i kapetanije sukladno odredbama ovog Pravilnika, posebnih propisa ili međunarodnih ugovora,

25. službeni postupak prijave je postupak dostave, prikupljanja i razmjene podataka, dokumenata i isprava u unutarnjoj plovidbi, koji se moraju dostaviti nacionalnom ovlaštenom tijelu u skladu s odredbama ovog Pravilnika, te s time povezani upravni i neupravni postupci prihvata ili otpreme plovila, sigurnosti plovidbe i zaštite mora od onečišćenja s plovila u skladu s odredbama Zakona o plovidbi i lukama unutarnjih voda,

26. nacionalno ovlašteno tijelo (u daljnjem tekstu: NCA) je tijelo koje uspostavlja i održava ISUP za prikupljanje, pohranjivanje i razmjenu podataka u unutarnjoj plovidbi sa i među korisnicima sustava – uprava nadležna za sigurnost plovidbe Ministarstva,

27. opasne tvari su tvari određene propisom kojim se uređuje prijevoz i rukovanje opasnim tvarima u unutarnjoj plovidbi,

28. ADN je Europski ugovor o međunarodnom prijevozu opasnih tereta unutarnjim plovnim putovima,

29. otpad je otpad kako je definiran propisom kojim se uređuje plovidba na unutarnjim vodama,

30. područje nadležnosti je geografsko područje teritorijalne nadležnosti pojedine lučke kapetanije na unutarnjim vodama kako je utvrđeno Zakonom o lučkim kapetanijama te sektori kako su definirani propisom kojim se uređuje plovidba na unutarnjim vodama,

31. NtS (Notices *to Skippers)* su priopćenja za brodarce,

32. Ministarstvo je ministarstvo nadležno za unutarnju plovidbu i sigurnost plovidbe,

33. kapetanija je lučka kapetanija na unutarnjim vodama kako je utvrđeno Zakonom o lučkim kapetanijama.

NAČIN ORGANIZACIJE RIS SLUŽBE

Članak 4.

(1) Nacionalna RIS središnjica odgovorna je za funkcioniranje i usklađenost RIS-a na unutarnjim vodnim putovima.

(2) Nacionalna RIS središnjica odgovorna je za funkcioniranje i usklađenost operacija i postupaka od strane RIS centara, administriranje pristupa RIS korisnika sustavu, te za međunarodnu razmjenu podataka koje sustav generira, kako bi se osigurala interoperabilnost.

(3) Nacionalna RIS središnjica odgovorna je za objavu elektroničkih navigacijskih karata, u skladu s međunarodnim Inland ECDIS standardom i Provedbenom uredbom Komisije (EU) br. 909/2013 od 10. rujna 2013. o tehničkim specifikacijama za elektronički prikaz navigacijskih karata i informacijski sustav za unutarnju plovidbu (Inland ECDIS), a za sve svoje unutarnje vodne putove kategorije V.a i više u skladu s Klasifikacijom europskih unutarnjih vodnih putova koje su prikladne za navigacijske svrhe.

(4) Ministarstvo skrbi da se osobni podaci potrebni za rad RIS-a obrađuju u skladu s pravilima Zajednice o zaštiti sloboda i temeljnih prava pojedinaca, u skladu s posebnim propisima o zaštiti osobnih podataka te u skladu s posebnim propisom koji uređuje područje elektroničkih komunikacija.

(5) Ministarstvo provodi i održava sigurnosne mjere namijenjene zaštiti poruka i zapisa RIS od štetnih događaja ili zloporabe, uključujući neovlašteni pristup, izmjene ili gubitak.

(6) U pogledu ponovnog korištenja podataka, primjenjuju se posebni propisi koji uređuju područja prava na pristup informacijama i općeg upravnog postupka.

Članak 5.

(1) Poslove operativnog upravljanja prometom obavlja Nacionalna RIS središnjica i Odjeli prometa kapetanija u svojstvu regionalnih RIS centara:

a) Regionalni RIS centar Vukovar za područje nadležnosti Lučke kapetanije Vukovar,

b) Regionalni RIS centar Osijek za područje nadležnosti Lučke kapetanije Osijek,

c) Regionalni RIS centar Slavonski Brod za područje nadležnosti Lučke kapetanije Slavonski Brod te

d) Regionalni RIS centar Sisak za područje nadležnosti Lučke kapetanije Sisak.

(2) Radom Regionalnog RIS centra rukovodi voditelj Odjela kapetanije nadležnog za nadzor i upravljanje prometom.

(3) Operativno upravljanje prometom provodi se kao 24-satna služba, 7 dana u tjednu tijekom čitave godine.

(4) Iznimno odredbi iz stavka 3. ovoga članka, u RIS centrima na čijem području nadležnosti je promet manjeg intenziteta ili se odvija samo danju, lučki kapetan može organizirati drugačije režim rada.

(5) Iznimno odredbi iz stavka 3. ovoga članka, jedan Regionalni RIS centar može privremeno preuzeti poslove drugog Regionalnog RIS centra, a prema zajedničkoj odluci lučkih kapetana nadležnih za te centre.

(6) Nacionalna RIS središnjica pruža stručnu i tehničku potporu regionalnim RIS centrima radi provedbe operativnog upravljanja prometom unutar područja nadležnosti pojedinog regionalnog RIS centra te provodi, prema potrebi, poslove operativnog upravljanja prometom iz stavka 1. ovog članka, u suradnji s kapetanijama.

(7) Ministarstvo informaciju o nazivu Nacionalne RIS središnjice i regionalnih RIS centara, kao tijela nadležnih za RIS aplikaciju i međunarodnu razmjenu podataka, dostavlja Komisiji.

(8) Nacionalna RIS središnjica i regionalni RIS centri, ako je to primjereno i u suradnji sa Europskom zajednicom, potiču zapovjednike plovila, operatere, zastupnike ili vlasnike plovila koja plove njihovim unutarnjim vodnim putovima, utovarivače ili vlasnike tereta koji se prevozi tim plovilima da u potpunosti iskoriste usluge koje su im na raspolaganju na temelju ovog Pravilnika.

Članak 6.

(1) Nacionalni RIS koordinator dužan je, u suradnji s regionalnim RIS centrima, izraditi i održavati Službeni RIS priručnik kojeg donosi NCA.

(2) Službeni RIS priručnik sadrži radne upute o postupanju prilikom obavljanja operativnih zadataka upravljanja RIS sustavom.

(3) RIS priručnik mora obuhvaćati najmanje postupke i procedure te radne upute za sljedeća tematska područja:

– popis RIS usluga i upute o njihovom korištenju,

– razrađene postupke razmjene informacija i komunikacije između regionalnih RIS centara i Nacionalne RIS središnjice,

– osnovne operativne postupke službenika regionalnog RIS centra,

– metode procjene trenutne prometne situacije i donošenja kratkoročnih odluka,

– metode strateške procjene prometne situacije,

– komunikacijske postupke između regionalnog RIS centra i plovila,

– postupanje u slučaju nesreće i onečišćenja,

– popis odgovornih osoba i njihovih zaduženja,

– popis RIS korisnika i njihovih korisničkih prava,

– postupke razmjene informacija s RIS centrima drugih država.

(4) Nacionalna RIS središnjica dužna je dostaviti Službeni RIS priručnik te njegove izmjene i dopune svim regionalnim RIS centrima.

Članak 7.

(1) Nadležni regionalni RIS centar u sklopu nadzora sigurnosti plovidbe operativno upravlja prometom korištenjem RIS aplikacija.

(2) RIS operater mora u svakom trenutku imati na raspolaganju trenutne informacije o prometu, te mogućnost korištenja strateških informacija o prometu u svrhu donošenja odluka radi sigurnog odvijanja prometa.

(3) RIS operater ovlašten je na temelju informacija o plovnom putu, trenutnih i strateških informacija o prometu, izvještavati i po potrebi davati upute zapovjedniku plovila koje se odnose na reguliranje i preusmjeravanje plovidbe, ukoliko procijeni da je to nužno za sigurnost odvijanja plovidbe.

(4) U svrhu izvršavanja dužnosti iz stavka 3. ovog članka, RIS operater može zahtijevati podatke o identitetu i poziciji plovila.

TEHNIČKE SPECIFIKACIJE ZA OPREMU I USLUGE

Članak 8.

(1) Informacije o plovnom putu u RIS sustavu uključuju podatke, upute, savjete i preporuke koje se tiču plovila za vrijeme plovidbe ili boravka u luci, obilježja i položaj plovnog puta, luke i pristaništa, vodostaje, stanje leda, opasnosti i druge okolnosti koje mogu utjecati na plovidbu.

(2) Informacije o plovnom putu koje se koriste u svrhu plovidbe, moraju biti dostupne u obliku elektroničke navigacijske karte.

(3) Informacije koje se nalaze na elektroničkoj navigacijskoj karti ne zamjenjuju informacije koje se redovito zaprimaju putem priopćenja brodarstvu.

Članak 9.

(1) Plovila moraju biti opremljena AIS uređajem koji odgovara odredbama međunarodnih Standarda za nadzor i praćenje plovila za plovidbu unutarnjim plovnim putovima (VTT) i ITU Radio pravila.

(2) AIS uređaj iz stavka 1. ovog članka mora biti ispravan, odobren i ugrađen sukladno zahtjevima nadležnih tijela.

(3) U svrhu korištenja automatskog sustava identifikacije (AIS), primjenjuje se regionalni Sporazum o radiotelefonskim uslugama na unutarnjim vodnim putovima sklopljen u Baselu 6. travnja 2000. u okviru Pravilnika o radiokomunikacijama ITU.

(4) Sljedeća plovila ne podliježu obvezi opremanja AIS uređajem:

a) plovila u sastavima, osim plovila koja osiguravaju glavni pogon sastava,

b) čamci,

c) plovila bez vlastitog pogona,

d) skele koje ne plove samostalno.

(5) AIS uređaj mora neprekidno biti uključen i podaci uneseni u uređaj moraju neprekidno odgovarati trenutnim podacima koji se odnose na plovilo ili sastav, s izuzetkom plovila koja stoje na mjestima za stajanje određenim od nadležnih tijela.

(6) Plovila iz točke a) stavka 4. ovoga članka moraju isključiti bilo koji AIS uređaj koji se nalazi na plovilima tako dugo dok su ta plovila dio sastava.

(7) ITU Radio pravila primjenjuju se na slanje poruka putem AIS uređaja.

(8) Poruka koja sadrži podatak o broju osoba na plovilu prenosi se kao naslovljena poruka s plovila na kopno prilikom događaja.

(9) Poruke vezane za sigurnost plovidbe prenose se prema potrebi kao emitirane.

(10) Čamci se mogu opremiti AIS uređajem (AIS klasa A ili klasa B) koji mora biti u skladu s odredbama međunarodnih Standarda za nadzor i praćenje plovila za plovidbu unutarnjim plovnim putovima (VTT) i pravila za radiotelefoniju.

(11) AIS uređaj klase A treba biti u skladu s IMO pravilima, a AIS uređaj klase B treba biti u skladu s međunarodnim telekomunikacijskim i elektrotehničkim pravilima.

(12) Čamci koji upotrebljavaju AIS moraju biti opremljeni ispravnim radiotelefonskim uređajem.

(13) AIS uređaj za unutarnju plovidbu koji se nalazi na plovilu mora imati funkcionalne i tehničke karakteristike u skladu s Uredbom Europske komisije (EC) Broj 415/2007 od 13. ožujka 2007. o tehničkim specifikacijama za sustav nadzora i praćenja plovila.

Članak 10.

(1) Priopćenja brodarstvu koja se objavljuju sukladno odredbama članka 7. Zakona o plovidbi i lukama unutarnjih voda moraju se emitirati u elektroničkom obliku u sklopu RIS-a po standardu za priopćenja brodarstvu u skladu s Uredbom Europske komisije (EC) Broj 416/2007 od 22. ožujka 2007. o tehničkim specifikacijama za priopćenja za brodarce.

(2) Priopćenja brodarstvu pored informacija o plovnom putu i objektima sigurnosti plovidbe, moraju obuhvaćati informacije o vodostaju ili najvećem dozvoljenom gazu i ledu na unutarnjim plovnim putovima, kao i podatke o osi vodnog puta s prikazom kilometara, ograničenja za plovila ili konvoje u pogledu dužine, širine, gaza i visine plovila od vodene linije do najviše točke, radno vrijeme struktura koje ograničavaju promet, položaj luka i vezova za pretovar te referentne podatke za mjerače vodostaja koji su važni za plovidbu.

(3) Elektronički oblik distribucije priopćenja brodarstvu podrazumijeva kodirane i standardizirane poruke koje moraju biti dostupne preko javne Internet mreže i koje RIS korisnik može slobodno preuzeti i pohraniti na svoje računalo ili na informatički medij.

(4) Za emitiranje i distribuciju priopćenja brodarstvu u sklopu RIS-a i druge operativne postupke s tim u svezi, zadužena je Nacionalna RIS središnjica.

(5) Nadležni regionalni RIS centar u sklopu kapetanije zadužen je za prikupljanje, pripremu i objavu priopćenja brodarstvu u RIS sustav.

Članak 11.